

**Чернівецький ліцей № 8
імені Тараса Григоровича Шевченка
Чернівецької міської ради**

СХВАЛЕНО

педагогічною радою
21.12.2021 р. пр. № 03

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказ від _____ № _____
директор _____ В.М.Шиманський

Положення

*про внутрішню систему забезпечення якості
освітньої діяльності та якості освіти*

1. Загальні положення

Положення про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти в Чернівецькому ліцеї № 8 імені Т.Г. Шевченка (надалі – ліцей) розроблено відповідно до Законів України «Про освіту»; «Про повну загальну середню освіту»; розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»; наказу Міністерства освіти і науки України від 09.01.2019 № 17 «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти» та схвалено педагогічною радою (протокол від 21.12.2021 року № 03).

Внутрішня система забезпечення якості освіти у ліцеї створюється на виконання статті 41 Закону України «Про освіту», статті 42 Закону України «Про повну загальну середню освіту» для спрямування та контролю діяльності ліцею щодо забезпечення якості освіти.

Процес створення та реалізації внутрішньої системи забезпечення якості освіти базується на таких принципах:

- ✓ автономія закладу освіти;
- ✓ академічна доброчесність;
- ✓ академічна свобода;
- ✓ гнучкість і адаптивність системи освітньої діяльності;
- ✓ гуманізм;
- ✓ забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності;
- ✓ забезпечення рівного доступу до освіти без дискримінації за будь-якими ознаками, у тому числі з особливими освітніми потребами ;
- ✓ демократизм;
- ✓ державно-громадське управління;
- ✓ доступність для кожного громадянина всіх форм і типів освітніх послуг, що надаються державою;
- ✓ людиноцентризм, дитиноцентризм;
- ✓ постійне вдосконалення освітньої діяльності;

- ✓ свобода у виборі видів, форм і темпу здобуття освіти, освітньої програми, закладу освіти, інших суб'єктів освітньої діяльності;
- ✓ урахування впливу зовнішніх чинників;
- ✓ цілісність системи управління якістю освіти.

Метою розбудови та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти в ліцеї є:

- ☐ гарантування якості освіти;
- ☐ формування довіри громади до ліцею;
- ☐ постійне та послідовне підвищення якості освіти.

Відповідальність за впровадження внутрішньої системи забезпечення якості освіти покладається на директора.

2. Структура внутрішньої системи забезпечення якості освіти

Складовими системи забезпечення якості освіти в ліцеї є:

- політика та процедури внутрішньої системи забезпечення якості освіти;
- система та механізми забезпечення академічної доброчесності;
- критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти;
- критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників;
- критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності адміністрації;
- механізми реалізації внутрішньої системи забезпечення якості освіти.

3. Політика та процедури забезпечення внутрішньої системи забезпечення якості освіти

Політика внутрішньої системи забезпечення якості освіти спрямована на:

- створення системи та механізмів забезпечення академічної доброчесності;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління;
- забезпечення наявності в ліцеї необхідних ресурсів для організації освітнього процесу;
- створення в ліцеї інклюзивного освітнього середовища;
- запобігання та протидію булінгу (цькуванню);
- застосування системи внутрішнього моніторингу для відстеження та коригування результатів освітньої діяльності.

3.1. Створення системи та механізмів забезпечення академічної доброчесності.

3.2. Забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління, а саме:

- о сучасна мережа Інтернет;
- о технічне забезпечення (комп'ютерне, мультимедійне обладнання, цифрові засоби: проектор, фотокамера, проекційний екран, інтерактивна дошка тощо);
- о ліцензовані програмні продукти, електронні освітні ресурси;
- о єдиний інформаційний простір ліцею (можливість спільного використання суб'єктами освіти наявних у системі електронних ресурсів);

- о доступ до наявних освітніх веб-ресурсів (веб-сайти, блоги педагогів, сайт ліцею, платформа для дистанційної освіти);
- о інформаційні ресурси навчального призначення (бібліотека, бази даних, інформаційні системи, програмне забезпечення, засоби зв'язку, комп'ютерні та телекомунікаційні мережі, радіо- та телеканали тощо).

3.3. Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу
Для організації освітнього процесу ліцей має бути забезпечений такими ресурсами, як:

- ❖ Державний стандарт загальної середньої освіти;
- ❖ типові освітні програми;
- ❖ статут ліцею;
- ❖ стратегія розвитку ліцею;
- ❖ річний план роботи ліцею;
- ❖ освітня програма ліцею;
- ❖ штатний розпис;
- ❖ календарно-тематичне планування;
- ❖ методики та технології організації освітнього процесу;
- ❖ методики роботи з дітьми з особливими освітніми потребами;
- ❖ система матеріального та морального заохочення;
- ❖ план підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

3.4. Створення в ліцеї інклюзивного освітнього середовища, яке передбачає:

- організацію безбар'єрного простору (фізичну можливість та зручність потрапляння до приміщення, фізичну безпеку при пересуванні в ньому; можливість вільного отримання інформації про ліцей, освітні послуги, що надаються);
- забезпечення медіатеки мультимедійними засобами для максимального наближення дітей до необхідних джерел інформації;
- застосування допоміжних технологій (пристрої для прослуховування, розширеної та альтернативної комунікації, інтерактивне обладнання);
- створення комплексної системи заходів із супроводу учня з особливими освітніми потребами (корекційно-розвивальні заняття з практичним психологом, вчителем-логопедом, вчителем-дефектологом, вчителем-реабілітологом);
- адаптацію та модифікацію типових освітніх програм або її компонентів (гнучкість програми, різні навчальні методики і проведення відповідного оцінювання, розробка індивідуальної програми розвитку);
- реалізацію просвітницьких заходів щодо формування толерантності, поваги до індивідуальних особливостей дітей, подолання ментальних бар'єрів у взаємодії, неупередженості та недопущення дискримінації;
- здійснення психолого-педагогічного супроводу формування у дітей з особливими освітніми потребами почуття поваги і власної гідності, усвідомлення своєї повноцінності та значущості у суспільстві.

3.5. Запобігання та протидія булінгу (цькуванню), яке передбачає :

- о розроблення та оприлюднення правил поведінки здобувача освіти;

- о розроблення та оприлюднення плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) ;
- о розроблення та оприлюднення порядку подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу (цькування);
- о розроблення та оприлюднення порядку реагування на доведені випадки булінгу (цькування) та відповідальності осіб, причетних до булінгу (цькування).

3.6. Застосування системи внутрішнього моніторингу для відстеження та коригування результатів освітньої діяльності, до якої належать:

- система внутрішнього моніторингу якості освітньої діяльності та якості освіти;
- система самооцінювання якості педагогічної та управлінської діяльності;
- система оцінювання навчальних досягнень учнів.

3.6.1. Методи збору інформації:

- аналіз документів (плани роботи, звіти, протоколи засідань педагогічної ради, класні журнали тощо).
- опитування (анкетування учасників освітнього процесу (педагогів, учнів, батьків), інтерв'ю (з педагогічними працівниками, представниками учнівського самоврядування), фокус-групи (з батьками, учнями, представниками учнівського самоврядування, педагогами).
- моніторинг навчальних досягнень здобувачів освіти, педагогічної діяльності (спостереження за проведенням навчальних занять, позакласною роботою тощо);
- спостереження за освітнім середовищем (санітарно-гігієнічні умови, стан забезпечення навчальних приміщень, безпека спортивних та ігрових майданчиків, робота їдальні та буфету, вплив середовища на навчальну діяльність тощо).

3.6.2. Інструментарій методів збору інформації:

- пам'ятки для аналізу документів (щодо системи оцінювання навчальних досягнень учнів; фінансування закладу освіти; кількісно-якісного складу педагогічних працівників тощо);
- анкети (для педагогів, учнів, батьків);
- бланки спостереження (за проведенням навчальних занять, позакласною роботою тощо).

4. Система та механізми забезпечення академічної доброчесності

4.1. Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками передбачає:

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;

- об'єктивне оцінювання результатів навчання.
- 4.2. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:
- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
 - посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
 - дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
 - надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності і джерела інформації.
- 4.3. За порушення академічної доброчесності педагогічні працівники ліцею можуть бути притягнені до академічної відповідальності, а саме :
- відмова в присвоєнні кваліфікаційної категорії;
 - позбавлення присвоєної кваліфікаційної категорії;
 - відмова в присвоєнні педагогічного звання;
 - позбавлення присвоєного педагогічного звання;
 - позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади.
- 4.4. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності, а саме:
- повторне проходження оцінювання (контрольна, практична, лабораторна роботи, тест, залік тощо);
 - повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми.
- 4.5. Види академічної відповідальності, що можуть бути застосовані до учнів та педагогічних працівників, повинні бути співмірними із вчиненими порушеннями. За одне порушення може бути застосовано лише один із видів академічної відповідальності.
- 4.6. Права осіб, щодо яких порушено питання про порушення академічної доброчесності:
- ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;
 - особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;
 - знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності;
 - оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції (педагогічна рада , комісія з питань академічної доброчесності та етики педагогічних працівників) або до суду.

5. Критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти

Критерії, правила і процедури оцінювання учнів у ліцеї визначаються на основі положень, відповідних наказів МОН України щодо оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти.

5.1. Оцінювання результатів навчання учнів у 1-4-х класах здійснюється у відповідності до Методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти (наказ МОН України від 13.07.2021 № 813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти »).

5.2. Оцінювання навчальних досягнень учнів 5-11-х класів здійснюється у відповідності до Орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти (наказ МОН України від 21.08.2013 № 1222 «Про затвердження Орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти»).

5.3. Державна підсумкова атестація осіб, які здобувають загальну середню освіту в ліцеї, відбувається відповідно до наказу МОН України від 07.12.2018 № 1369 «Про затвердження Порядку проведення державної підсумкової атестації» (із змінами, внесеними наказом МОН України від 18.02.2019 року № 221).

6. Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників

Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників ліцею визначаються на основі положень наказу МОН України від 09.01.2019 № 17 «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти».

6.1. Ефективність планування педагогічними працівниками своєї діяльності, використання сучасних освітніх підходів до організації освітнього процесу з метою формування ключових компетентностей здобувачів освіти здійснюються за критеріями оцінювання:

- ❖ планування своєї діяльності, аналіз її результативності;
- ❖ застосування освітніх технологій, спрямованих на формування ключових компетентностей і наскрізних умінь здобувачів освіти;
- ❖ участь у формуванні та реалізації індивідуальних освітніх траєкторій для здобувачів освіти (за потреби);
- ❖ створення та/або використання освітніх ресурсів (електронні презентації, відеоматеріали, методичні розробки, веб-сайти, блоги тощо);
- ❖ сприяння формуванню суспільних цінностей у здобувачів освіти у процесі їх навчання, виховання та розвитку;
- ❖ використання інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі;

6.2. Постійне підвищення професійного рівня і педагогічної майстерності педагогічних працівників здійснюються за критеріями оцінювання:

- ❖ забезпечення власного професійного розвитку і підвищення кваліфікації, у тому числі щодо методик роботи з дітьми з особливими освітніми потребами;

- ❖ здійснення інноваційної освітньої діяльності, участь у освітніх проектах, залучення до роботи як освітніх експертів.
- 6.3. Налагодження співпраці зі здобувачами освіти, їхніми батьками (особами, що їх замінюють), працівниками ліцею здійснюються за критеріями оцінювання:
- ❖ діяльність на засадах педагогіки партнерства;
 - ❖ співпраця з батьками (особами, що їх замінюють), здобувачів освіти з питань організації освітнього процесу, забезпечення постійного зворотнього зв'язку.
 - ❖ наявність практики педагогічного наставництва, взаємонавчання та інших форм професійної співпраці.
- 6.4. Організація педагогічної діяльності та навчання здобувачів освіти на засадах академічної доброчесності здійснюються за критеріями оцінювання:
- ❖ дотримання під час провадження педагогічної та наукової (творчої) діяльності академічної доброчесності;
 - ❖ сприяння дотриманню академічної доброчесності здобувачами освіти.

7. Критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності адміністрації ліцею

Критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності адміністрації ліцею визначаються на основі положень наказу МОН України від 09.01.2019 № 17 «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти».

7.1. Стратегія розвитку та система планування діяльності ліцею, моніторинг виконання поставлених цілей і завдань здійснюються за критеріями оцінювання:

- наявність затвердженої стратегії розвитку ліцею, спрямованої на підвищення якості освітньої діяльності.
- наявність річного планування та відстеження його результативності, здійснення відповідно до стратегії розвитку ліцею та з урахуванням освітніх програм;
- здійснення самооцінювання якості освітньої діяльності на основі стратегії, концепції процедур забезпечення якості освіти.
- адміністрація ліцею планує та здійснює заходи щодо утримання у належному стані будівлі, приміщень, обладнання;

7.2. Формування відносин довіри, прозорості, дотримання етичних норм здійснюються за критеріями оцінювання:

- сприяння створенню психологічно комфортного середовища, яке забезпечує конструктивну взаємодію здобувачів освіти, їхніх батьків (осіб, що їх замінюють), педагогічних та інших працівників та взаємну довіру;
- оприлюднення інформації про свою діяльність на відкритих загальнодоступних ресурсах.

7.3. Ефективність кадрової політики та забезпечення можливостей для професійного розвитку педагогічних працівників здійснюються за критеріями оцінювання:

- директор ліцею формує штат, залучаючи кваліфікованих педагогічних та інших працівників відповідно до штатного розпису та освітніх програм;
- адміністрація ліцею за допомогою системи матеріального та морального заохочення мотивує педагогічних працівників до підвищення якості освітньої діяльності, саморозвитку, здійснення інноваційної освітньої діяльності;
- адміністрація ліцею сприяє підвищенню кваліфікації педагогічних працівників;

7.4. Організація освітнього процесу на засадах людиноцентризму, прийняття управлінських рішень на основі конструктивної співпраці учасників освітнього процесу, взаємодія ліцею з місцевою громадою здійснюються за критеріями оцінювання:

- створення умов для реалізації прав і обов'язків учасників освітнього процесу;
- управлінські рішення приймаються з урахуванням пропозицій учасників освітнього процесу;
- адміністрація ліцею створює умови для розвитку громадського самоврядування;
- адміністрація ліцею сприяє виявленню громадської активності та ініціативи учасників освітнього процесу, їх участі в житті місцевої громади;
- режим роботи ліцею та розклад занять враховують вікові особливості здобувачів освіти, відповідають їх освітнім потребам.
- створення умови для реалізації індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів освіти.

7.5. Формування та забезпечення реалізації політики академічної доброчесності здійснюються за критеріями оцінювання:

- впровадження політики академічної доброчесності;
- адміністрація ліцею сприяє формуванню в учасників освітнього процесу негативного ставлення до корупції.

8. Механізми реалізації внутрішньої системи забезпечення якості освіти.

Механізми реалізації внутрішньої системи забезпечення якості освіти передбачають здійснення періодичного оцінювання компонентів ліцею за напрямами оцінювання відповідальними посадовими особами і представниками громадських структур ліцею на основі визначених методів збору інформації та відповідного інструментарію.

Отримана інформація узагальнюється, відповідний компонент оцінюється, після чого зазначені матеріали передаються адміністрації ліцею для прийняття відповідного управлінського рішення щодо удосконалення якості освіти в ліцеї.

8.1. Дані щодо процедури та результатів оцінювання мають узагальнюватися зокрема в таблицях за компонентами напряму оцінювання (наказ МОН України від 09.01.2019 № 17 «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти»):

- освітнє середовище ліцею (облаштування території, стан приміщення, дотримання повітряно-теплого режиму, стан освітлення, прибирання

приміщень, облаштування та утримання вбиралень, дотримання питного режиму тощо);

- система оцінювання здобувачів освіти (оприлюднення критеріїв, правил та процедур оцінювання навчальних досягнень, здійснення аналізу результатів навчання учнів, впровадження системи формувального оцінювання тощо);
- педагогічна діяльність педагогічних працівників (формування та реалізація індивідуальних освітніх траєкторій учнів, використання інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі, розвиток педагогіки партнерства тощо);
- управлінські процеси ліцею (стратегія розвитку, здійснення річного планування відповідно до стратегії, підвищення кваліфікації педагогічних працівників тощо).

8.2.Періодичність оцінювання визначається відповідно до частоти оцінювання (1 раз на п'ять років, 1 раз на 3 роки, 1 раз на рік, півріччя (семестр), квартал (чверть), щомісячно, щотижнево тощо).

8.3.Відповідальними за оцінювання є члени адміністрації, представники колективу, громадських організацій.

8.4.Методами збору інформації є аналіз документів, опитування, спостереження, інструментарієм є пам'ятка, бланк, анкета.

8.5.Формами узагальнення інформації є аналітична довідка, письмовий звіт, усний звіт, доповідна записка, акт тощо.

8.6. Рівень оцінювання як обов'язковий елемент механізму реалізації внутрішньої системи забезпечення якості освіти передбачає визначення рівня оцінювання: перший (високий); другий (достатній); третій (вимагає покращення); четвертий (низький).

8.7. Управлінське рішення приймається на основі аналізу отриманої інформації у вигляді наказу, ухвали педагогічної ради, ради ліцею, розпорядження, вказівки, письмового доручення, припису, інструкції, резолюції тощо і спрямовано на вдосконалення якості освіти в ліцеї.